

vihti razrušeno zemljo lepo zravna, da je ne samo lepše videti, nego se tudi lahko kosi po njej. Ako je ona pusta in nerodovitna, priskrbi vsaj za nekoliko navrh rodovitne prsti, na katero vseje deteljnega semena, pepela, najboljša pa je senenega drobirja. Tako se žalosten sled nevihte najhitreje zakrije in popravi, ker kmalu je ondi gladko in spet zeleno, s tem pa tudi vse pozabljeno.

Da se bi pa to vedno ne ponavljalo, slabo zemljo rušilo ob vsakej priliki, tudi za to so znani pomočki. Treba je namreč ondi nasaditi takšnega drevja, katerega korenine naglo poganjajo in se daleč razprostirajo v zemljo. Če je kraj ali zemlja suha, velja usaditi češplje, katero drevje kot sadno tudi nekaj dobička nese. Zlasti na takih krajih, v zavetju pred močnimi vetrovi, češplje rade obrodé. Če je pa zemlja mokrotna, velja v izdrkanem plazovju nasaditi vrbe. To je kaj naglo storjeno, ker ni treba druga, nego vrbovo svežo palico zatakni precej globoko v zemljo in pognala bode.

Kadar govorimo o plazih in nevihtah, ne bomo lahko pozabili tudi na škodo, katero dela voda v potokih, ki so takrat navadno drzni in silni. Tudi tukaj treba poskrbeti za časa, da ima voda svoj določen prostor ali strugo, dovolj veliko in tudi skrbno zavarovano. Struga mora biti prosta vsakega vejca in druge ropotije, tembolj pa se mora zavarovati obrežje, da mu voda ne škoduje.

Nekateri svetujejo strugo potokom uravnati kolikor mogoče ravno, da se baje voda hitreje odteka. Jaz bi pa trdil baš nasprotno, ker v vijugastej strugi ima voda polovico manj moči, nego v ravnej. Tega se prepričamo, ako primerjamo moč vode v žlebu, bolj je raven in dolg, krepkeje bode tekla voda po njem.

Seveda se mora obrežje potokov, kolikor mogoče, zavarovati. To pa se ne zgodi samo s kamenjem in drugim nasipom, veliko bolje je, obrežje potoka, vzlasti na ovinkih, kjer zajeda zemljo, obsaditi z gostim vrhjem. Ako je enkrat to pognalo, potem se z lepa ni bati, da bi se ondi zemlja utrgala, nasprotno vrba se da raje zasuti, nego izpuliti. Zlasti ondi, kjer dela potok mejo med sosedi, je to veliko vredno, ker tudi najhujša nevihta zlahka ne bode zmešala meje.

Toliko v obrambo navadnega zemljišča in ob kolikor toliko zmernih potokih. Drugače pa je tam, kjer prevelika množina vode včasih prinaša mnoge in težke hlode, buta s kamenjem, da bobni, kakor bi grmelo. Skoraj bi človek ne bil rad na planem, kjer se moč vode včasih tako napenja. Saj je že marsikatega taka osoda v temnej in mokrejši noči prisilila «vandrat».

Seveda je treba tukaj regulacije ali priprave, ki vodo ob takem času odbijajo in obrežje branijo. Največkrat se ondi napravi za brambo zid, kateri pa je toliko skrben varuh, kolikor je za to pripravljen. Iz drobnega, okroglega in neukretno sestavljenega kamena narejen zid varuje zemljo le ob — lepem vremenu, takšnega «varuha» boljše da ga ni! Nasprotno seveda gre prvo mesto za zavarovanje obrežij močnemu in iz sklesanega, debelega kamena narejenemu zidu, kateri pa tudi precej stane.

Prav čvrsto brani obrežje ob ovinkih tudi naslednja priprava. Za strugo v vodi, mesto zida, se položita dve primerno močni bruni (hloda). Na ti dve se navrh povprek položi več hlocev ali «rakov», enako pri žlebovih. Ti se privrtajo k brunom, navrh pa se položita zopet dve bruni, kateri se k spodnjim privrtata. Med prostor na sredi pa se naloži stelje in kamena. To se ponavlja do potrebne visočine. Takšna «lesena stena» je bolj zanesljiva za brambo pred vodo, nego močan zid. Pohorski.

Sejmi. Dne 30. aprila v Poličanah (za svinje) in v Brežicah (za svinje). Dne 2. maja v Mariboru (tudi za konje), v Celju, Loki, Šmarjah, Ljubnem, Lipnici, Vržeju, pri Sv. Treh kraljih v Slov. gor., pri Sv. Barbari v

Halozah, na Hajdinju, pri Sv. Filipu v Vercarjah, Velenju, Trbovljah in na Muti. Dne 3. maja pri Sv. Križu na Murskem polju, v Selnici ob Dravi, na Ptujski gori in v Radgoni. Dne 4. maja v Št. Juriju ob juž. žel., v Gornjem gradu, Lučanah, Slov. Bistrici, Stradnu, Imenem (za svinje) in na Vidmu. Dne 5. maja na Bregu pri Ptuj (za svinje). Dne 6. maja na Spod. Polskavi (za svinje) in pri Sv. Petru blizu Cmureka.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Trpljenje slovenskega obrtnika.) «Slov. Gospodar» je že poročal, da se je novembra lanskega leta tukaj naselil g. Ivan Peteršič, da je pričel trgovino s papirjem, tiskovinami za šole in razne urade, s šolskimi potrebščinami itd. Že takrat se je tudi poročalo, da je g. Peteršič prosil za koncesijo, da sme prodajati knjige, molitvenike, koledarje itd. Mestni urad mu tega ni dovolil, ker baje tretjega trgovca v tej stroki ni treba.

Pravi vzrok pa je ta, da se g. Blanke hoče obvarovati konkurence, da je sam mestni odbornik, da je župan Ornik njegov svak, da so vsi drugi odborniki njegovi dobri prijatelji, da so vsi mestni odborniki Slovencev nasprotniki.

C. kr. namestnika v Gradcu je sicer razsodila, da spada stvar glede Peteršičeve koncesije pred politično oblast. Toda, tudi ta je prošnjo odklonila, ker sta Ornik in glavar Scherer istega političnega mišljenja. Sedaj je vsled rekurza cela stvar v Gradcu.

Najbolje spričevalo, da so razlogi odklonitve prošnje ničevi, je to, da bode Blanke sedaj napravil podružnico svoje trgovine tam, kjer je bil dosihdob g. Peteršič. Za g. Blanke ne velja «Mangel an Lokalbedarfi»!

Gospod Blanke se grozno jezi, da je moral cene znižati, da ne more Slovencev več v trgovini zmerjati, kakor je to delal prej. Mestni očetje pa mu pomagajo, ker bi najraje vsakega Slovenca, ki se v Ptuj naseli, vtopili ali zadušili. Ako Slovenec na Ptuj kupi hišo, bi že moral Ornika in pristase prej za dovoljenje prositi. Ako kdo svojo hišo proda, moral bi spet Ornika, Filiferrota in druge vprašati, če sme in komu sme prodati, da bi kaka hiša ne prišla v slovenske roke.

Tako hočejo naši mestni očetje vse strahovati. Kakor je Ornik, tako je trgovec Sadnik, tako sta trgovca Selinšek in Kolenc, Kaizer, Macun itd. slovenskega pokolenja, naj se še tako repenčijo in še toliko žrtvujejo za «Südmarko». In ti odpadniki naj bi nas Slovence, ki imamo v okraju večino, strahovali? Od koga pa živijo ti gospodje, potem trgovec Ott, vrvar Stromajer? Odkod pa imajo svoje premoženje?

Ne, tega ne smemo pustiti! Vi rojaki na deželi, oglejte si vendar enkrat, kako se godi bratom v mestu! Ne bodite slepi in gluhi, ampak učite se od nasprotnikov naših odločnosti, brezobzirnosti! Z dejanjem pokažite, da poznate geslo: «Svoji k svojim!» Ne hodi slepo v štacune kupovat, kjer je ravno bliže, ali kjer ste vajeni, ampak tja, kjer lastnik ni naš sovražnik, ter nasprotnik Slovencev!

Le takrat, ko ne bode tem ljudem več nosili denarja, bodo postali ponižni in pohlevni, si ne bodo več upali zatirati pravih Slovencev, če se na Ptuj hočejo naseliti kot obrtniki, trgovci, odvetniki ali notarji. Za vsakega pa veljajo besede: Pojdi in stori tako, povsod in vselej!

Iz Prage. (Česka podružnica slovenskega planinskega društva v Pragi. — Český odbor slovenského alpského društva v Praze. —) se je lani jeseni ustanovil zlasti po prizadevanju vseučiliškega profesorja dr. K. Chodounskega. Delovanje, ki se je razvilo

v tej podružnici, je plodonosno. V zimskem času so se redno vsak mesec po jedenkrat prirejali zabavnopoučni večeri, ki so se končali z lepo uspelo planinsko razstavo v prospeh zgraditve češke planinske koče. Razume se samo ob sebi, da se je pri takih večerih zbral cvet praške inteligence.

Podružnični odbor je tudi oskrbel svoje ude s primernim koledarjem za turistiški čas. «Slovanské Alpy» se imenuje elegantno opremljena knjižica, katera ponuja turistu sploh vse, kar spada v področje turisticke. «Slovanské Alpy» priporočam iskreno vsem ljubiteljem naših slovenskih gor: knjižica se naj naroči pri podružničnem odboru.

Odbor je sledeče sestavljen: dr. Chodounsky Karol, c. kr. profesor na češkem vseučilišču, predsednik; dr. Franta Bogoslav, svetovalec deželnega odbora, tajnik; Mareš Lepold, tajnik deželnega odbora, in dr. Prachensky Stanislav, deželni odvetnik, odbornik. Podružnica šteje 15 ustanovnih in 118 rednih članov.

Česka podružnica je jasen dokaz ljubezni in naklonjenosti češkega naroda do nas Slovencev. Živela češko-slovenska vzajemnost!

Fr. Kokorički.

Z Remšnika. (Beguni v Brazilijo). Dne 17. aprila v noči je zginil Franc Hiter po domače gornji Golen, kmet, z vso družino in se odpeljal v Brazilijo. V zimi je dal svoje zadolženo posestvo sinu Mihaelu, kateri je že eno leto bil v Braziliji, a prišel domov, da bi posestvo prevzel. Hvalil je preveč starišem, bratom in sestram braziljski «kofe»; kajti njegova mati je mnogokrat rekla: «V Braziliji pa mora le veselo biti, ker imajo toliko «kofeja!»

Begunom je ime: Franc in Ana Hiter; otroci: Miha, Jera, Janez, Franc, Pavl, Mica, slednja se le 9 let stara.

Zakaj so pa zapustili celo na tistem Remšnik in tudi nekdanje lepo okoli 60 oralov veliko posestvo? Dolgovi so bili tega vzrok. Da dolgovi, mora se vsakemu odgovoriti. Vsega dolga je okoli 4000 gld. Franc Hiter je prevzel po svojem očetu lepo kmetijo blizu cerkve z velikim in dobro obrastanim logom le za 1800 gld. Log sam je bil več kakor 4000 gld. vreden. Posekal ga je precej in večino zapravljal, kar je še ostalo pa je sin podrl in prodal, da si je nekoliko denarja nabral za potovanje v Ameriko. Njegovi predniki so dobro gospodarili; bilo je pri Golenu blagostanje, pri Francu pa sta nemarno pohajkovanje in vedno suhi «krof» vse požrla.

Ko je dne 17. aprila vsa družina zginila, so brezvestni grabeži mnogo rečij odnesli in pokradli. Znal bi se se s tem kak dolg poravnati. Neki stari gostinji, ki je imela pri Golenu od nekdanj stanovanje, so tudi mnogo rečij odnesli, še celo ključ od njene omare. Marsikdo je rekel, tako surovega upostojenja kmetije še ni nikdar videl. Ko bi to človeče pošteno živelo in tako ravnalo, imelo bi lahko tisočake v žepu, zdaj pa ga skoro polovica naših ljudij preklinja, katerim je v spomin zapustil — dolgove.

Od Sv. Tomaža blizu Ormoža. (Bauernverein!) Malo kedaj se v Vašem cenj. listu o našem kraju kako poročilo čita, pa saj se tudi malo posebnega pripeti. Gotovo se se bodele spominjali, da se Vam je pred 4 leti poročalo o ustanovitvi slov. bralnega društva pri Sv. Tomažu. Kako nepopisno navdušenje je bilo takrat pri nas, g. urednik, si ne morete predstavljati; na dan ustanovitve društva je bilo vpisanih 120 udov, lepo število, kaj ne? A kaj pomaga; danes čez 4 leta se je društvo — prostovoljno razpustilo. Drugod se razvija društveno življenje, pri nas pa hira, je nemogočno.

Nekaj posebnega, g. urednik, Vam se le hočem nadalje poročati. Sv. Tomaž z okolico je seveda celo slovenski, Nemcev in nemškutarjev ne poznamo. Naši Tomaževčani, jaz mislim naše gospode v «purgi», so skoz in skoz dobri Slovenci in narodnjaki, samo, da se ne morejo prav v društvenem življenju razumeti. To je pa rodilo sad, da se pri nas,

v popolnoma slovenskem kraju snuje društvo po imenu »Bauernverein«, torej nemško ali nemškutarsko društvo. Gotovo bode vprašali, kako je to mogoče? Kajti skoraj bi bilo neverjetno, a vendar je živa resnica.

Kdo je ustanovitelj tega društva, Vam, g. urednik, hočem prihodnjič razodeti, samo toliko naj bode rečeno, da so ustanovniki ničle, katere skoraj vse žive od nas, od naših žuljev.

Dragi sofarani, kateri ste se dosedaj bili hudobnega nemškutarskega duha obvarovali, pokažite se tudi sedaj kot možje, kot vrli sinji naše slovenske majke; pokažite tem ljudem kateri vas nadlegujejo z nemškutarskim društvom hrbet. Kaj bi si mislil celi slovenski svet od nas Tomaževčanov, ako bi prišlo res do tega društva? Vsak pošten mož bi vskliknil: Fej jih naj bode, da svoj materin jezik tako zaničujejo!

Možje in sofarani, bodite močni in ne udajte se, pokažite, da ste zavedni Slovenci! Vam, gospodje iz »purge«, pa priporočamo, da se na noge postavite! Gospodje poslanci pa priredite vendar enkrat volilne shode pri nas, da naši ljudje dobijo pojem o Vas in poslanškem delovanju, da ljudstvo spozna svojo narodnost, kajti drugače bo zares cvetla med nami nemškutarija! Savski.

Iz Kozjega. (Naša pošta.) V obče se slišijo dan za dnevom razne pritožbe o žalostnih poštinih razmerah na slovenskem Štajarsju. V Kozjem so take pritožbe bolj opravilne kot kje drugje. Lastnica kozjanske pošte je gospa Dvornikova, poštne posle pa izvršuje upraviteljica Potočnik, zagrizena Nemka, dasi rojena Slovenka; mati ji je bila navadna kmetica. Pritožbe zoper upraviteljico se vedno množe. Evo vam nekoliko podatkov o njenem ravnanju in delovanju!

Če jo nagovoriš slovenski, odgovori ti nemški, ali pa modro molči. — Cestokrat se ji ne ljubi raziskovati pisem ter odpravi kmeta: »Is niks«. To se dogaja zlasti takrat, ako ima kak visok obisk od strani znane davkarskega pristava. No, hvala Bogu, pred kratkim ga je veter odnesel proti severu. »Je-li »Slov. Gosp.« zame?« vpraša nekoč neki kozjanski kmet. »Nič ni«, odgovori gospica. »Mora biti!« zavrne jo kmet. To je pomagalo. Dobil ga je.

Lani o Petrovem se je vračal v krapinskih toplicah neki posestnik kozjanske okolice. Naročil je ženi, naj mu pošlje voz ob določenem dnevu, upajoč ozdraviti dotlej. Ker pa kmetovo zdravje do istega časa še ni bilo dovolj utrjeno, brzojavi nekoliko poprej svoji ženi, naj mu ne pošilja voza. Brzojav ostane na kozjanski pošti tri dni, kar pride žena vprašat, je-li kako pismo od moža. »En telegram imate«, odgovori gospica. Žena ga prečita, se prestraši, videč da je voz že poslala. Voz je bil najet ter je prišel prazen nazaj. Brezobzirna upraviteljica ni imela toliko srca, da bi poslala ženi brzojav na dom, ki je le 10 minut od trga! Niti glasu ni hotela poslati, akoravno je sleherni dan po večkrat kdo iz soseske na pošti. Najbrž se je naslanjala na določbo brzojavnega upraviteljstva, ki se glasi: »Brzojavno upraviteljstvo ni odgovorno za pravo in pravočasno dostavljanje brzojav«.

Večkrat pa tudi upraviteljica stranki pred nosom vrata zaklene ter razobesi izvesko z napisom: »Expedition«. Nedavno pošlje neka gospa svojo služkinjo na pošto, kar ji pred nosom zapre vrata ter razobesi izvesko. Dekla se vrne. Med potom pa zapazi grajščinskega oskrbnika korakati proti pošti. Temu je bil uhod prost. Dekla se vrne na pošto, hoče skozi vrata, a oskrbnik se zareži nanjo: »Ne vidiš table?« — Enako se je pripetilo o Veliki noči sodnjiskemu slugi. Šele, ko ji je g. okr. sodnik zažugal, da mora oddati sodnjiska uradna pisma, če ne, se brzojavno pritoži, je vročila slugi pošto. Popoldanska pošta prihaja iz Poličan v Kozje ob 5. uri, o velikih praznikih pa kesneje zaradi velikega prometa na pošti.

Uradni poštni čas pa je do šestih. Če tedaj pride poštni voz ob 6. ali pozneje, ne dobimo več pošte, kar je krivica.

Ob nedeljah in praznikih popoldne je naša pošta odprta ob treh. Ko odbije ura tri na velikonočno nedeljo, prihitijo neki kmetič na pošto, hoteč brzojaviti v Vojnik. Poštna vrata so še zaprta. Gre skozi vežine duri, koder hodi upraviteljica. Bila je že v uradu; zagledavši kmeta, se razjezi ter zadere: »Tukaj se ne hodi noter!« Kmet se opravičuje, nič ne pomaga. Moral je nazaj in šele, ko odpre poštna vrata, koder hodijo stranke, sme kmetič vstopiti skozi ta vrata v urad. Nečuvstvo! Kod pa zahaja oskrbnik, ki je le prepogosto na pošti? Kod pa je zahajal leto in dan oni davkarski pristav? Tako se godi v uradu, kjer ženska hlače nosi!

Takih in enakih slučajev kar mrgoli. In kakor slišimo, nabirajo se že natančni podatki o nečuvnem uradovanju naše ekspeditorice, da se pošljejo poštnemu ravnateljstvu. Slednjič si dovoljujemo prasanje: Kako dolgo še misli gospa Dvornikova kot poštarica obdržati tako ekspeditorico? Ako se razmere brž ne izpremené, se takoj pritožimo in škodo bi utegnili imeti pri tem le gospa Dvornikova, kar bi srčno obžalovali, ker je obče spoštovana gospa.

Iz gornjegrajskega okraja. (Zora puca, bit će dana!) Vsklikniti smemo tudi Savinjeci. Začelo se je daniti i pri nas, da treba se tesno združiti, ako hočemo, da nas oholi tujec gospodarsko ne vpreže v svoj kruti jarem. Uplivni možaki so jeli resno delovati na to, da nam mora prva skrb biti denar, kolikor ga še premoremo, naj se obdrži v okraju, ter ustanovili brezmejno potrebno vzajemno zavarovalno društvo zoper požar s sedežem na Ljubnem. Res prvi začetek je težaven, a seme je vsejano in obeta obilne koristi. Oklenimo se torej zaupno društva, saj je dete naše, ki bo le nam v korist; proč torej s tujčevno vrečo!

Drug važen pojav pa nas veseli, ko ne bode več dolgo, da začnemo delovati čez vse potrebna lesna zadruga. Da je ta zadruga vprašanje našega žitja, kedo zamore tajiti? Toda v tej zadevi moramo opomniti, da se je narod še premalo poučil, trebalo bi večje ter vstrajnejše agitacije na raznih krajih naše doline. Pravila sama ostanejo mrtva na papirju, le ako se po agilnem delovanju na nekaterih shodih odprejo oči, bode se ljudstvo z radostjo oklenilo društva. Zastavimo torej složno vse moči, da se zadruga zasnuje v čast in našo korist!

Obrniti pa moramo pozornost naših poslancev na veliko nevarnost, ki nam žuga od strani nemškega sindikata v Srbiji. To društvo je prevzelo te dni za smešno ceno izsekanje lesa v državnih srbskih gozdih. Temu nemškemu društvu mora zapreti vlada pot na naše lesne trge, sicer propademo. Jedno zaušnico nam je prisadil žid z bosenskim lesom, z drugo nam isti prijatelj iz Srbije grozi. Toda ako bomo složni, bode tudi nam zažaril dan gospodarskega vstajenja!

Iz Dunaja. (Shod čeških krščanskih socijalistov.) V nedeljo 24. aprila se je imel obhajati v Meidlingu pri Dunaju ta shod, ker v ondašnji okolici prebiva brez števila čeških delavcev. Moravski državni poslanec dr. Stojan je imel nastopiti kot govornik; navzoči so bili tudi državni poslanci: Merunovič (Poljak), Radinsky (Čeh) in Žičkar. V velikanski sobani »Diana-Säle« se je zbrala ob 1. uri popoldne nebrojna množica krščanskih čeških delavcev in delavk; tudi nekateri slovenski delavci so bili navzoči. Toda preden se zborovanje začne, prihruje tropa čeških socijalnih demokratov, ki so s silo vlomili v sobano. Pravice niso imeli, ker se je smel zborovanja vdeleževati le tisti, ki je pokazal vstopnico. Toda kaj vprašajo sociji za pravico? Nastal je pravcati boj med obema strankama, hrup prihaja vedno hujši, šipe žvenkajo, ženske jočejo strahu, sociji premagajo krščanske Čehi ter se s silo polastijo sobane. Zdaj pridejo v sobano tudi policaji, da zabranijo

hujše izgrede. Vsled tega se shod ni mogel obhajati. Kruta sila: to je prostost, katero prakticirajo socijalni demokrati!

Iz Dunaja. (Slavnostna seja v čast sv. očetu.) Dne 24. aprila t. l. se je obhajal v prelepi in veliki dvorani (Cursalon) velečastni shod odličnih katoličanov raznih narodnostij v proslavo 60letnega mašništva svetega očeta Leona XIII. Slavnostne seje so se vdeleževali dunajski nadškof kardinal Gruša, papežev poslanec nadškof Taliani, ljubljanski škof dr. Jeglič, mnogo druge gospode raznih stanov in več državnih poslancev. Shod je sklical nadbratovščina sv. nadangela Mihaela, katere namen je ta, braniti pravice sv. stolice. Predsednik tej družbi je knez Clary, ki je v prelepih besedah pozdravil navzoče. Kot govornika sta nastopila prejšnji pravosodni minister Friderik grof Schönborn in jezuit Stenstrup. Prvi je posnel v zbranih besedah poglobitve dogodke iz življenja sv. očeta. V zanimivem govoru je povedal, kaj se je za vladanja zdajšnjega sv. očeta zgodilo na škodo sv. cerkvi, kaj pa njej na korist. V prvem obziru se ne dá tajiti, da se je brezvera v zadnjem času grozno razširila v nižjih krogih prebivalstva. Na hasen sv. veri pa je n. pr. ustanovitev katoliških dijaških društev na vseučiliščih, zmaga katoličanov na Dunaju itd.

Slavni jezuit Stenstrup, katerega pa žalibog nismo mogli lahko razumeti po vsej dvorani, je razpravljal boj brezvernežev proti sv. cerkvi. »Proč od Rima«, tako kričijo današnje dni naši sovražniki. Toda zmagali ne bodo, ker cerkev varuje božja roka. Med govori so se pele primerne pesmi, med njimi ena (latinska), katero so zložili pesnik Leon XIII. Po shodu so spregovorili tudi dunajski nadškof krepke besede, rekoč: »Takšnega veselja je napolnjeno moje srce današnji dan, da bi najrajše zapel, ako bi se spodobilo, v tej sobani Te Deum! — zahvalno pesem«. Podelili so vsem navzočim sv. papežev blagoslov. Nabirali so se ob odhajanju gostov darovi za sv. očeta.

Lepe slavnosti se bodo navzoči še dolgo spominjali. J. Ž.

Iz Slovenskih gor. (Vzdramimo se!) Dobro je nekdo nasvetoval v »Slov. Gosp.« viničarske kurze za Slov. gorice. Bojim se le, da bo to zopet v časniku zaspalo. Ravno v sedanjem času se nikjer ne čuje o kakih političnih shodih, o kakih resolucijah. To burno leto nam dá toliko snovi za premišljevanje, vendar pustimo vse mimo nas.

Gre se za slovensko vseučilišče v Ljubljani, osnula se je »Gospodarska zaveza«, »Bučelarska zaveza« itd., a mi le čakamo, kaj bo iz vsega prišlo? Tako smo tudi gledé omenjenih kurzov. Vse štajarske kmetijske, vinarske, sadjarske in vse enake šole ne koristijo nam Slovincem nič. Plačujemo, vedno plačujemo, da pa bi kaj za-se poskrbeli, pa nimamo niti najmanjše volje.

Sploh se za javno življenje veliko premalo zmenimo — Nemci že vsi trepečejo strahu pred Slovani — potem pa tudi naši poslanci ne vedó, koga imajo za seboj. Spoznavajmo in dajmo se poučiti, kaj nam gre po postavah, potem pa zahtevajmo tudi vse do zadnjega laska! Čakati, da bo od zgoraj prišlo vse dobro, je brezmiselnost, bedarija. Razumimo, kaj je ustava! Potem bomo znali zahtevati svoje pravice.

Iz Vojnika. (Kdo je pogorel?) Hočete vedeti? Vam pa povem. Tisti Nemci, ki so letošnjo pepelnico mesto na pust obhajali svoj god in so že takrat pokazali, da so prismojeni. V Ivenci pri Vojniku pa so bile občinske volitve. K njim so primarširali tudi Stallner, Cotel, Ledl in kar še jih je takih stričkov starega nemškega pokolenja. Prišli so s trdnim prepričanjem, da bodo slovenske kmete premagali in sami zasedli občinske častne stole.

A kmetje so trškim gospodom pokazali, da so tisti časi že proč, v katerih so slovenski gospodarji pred purgarji trepetali in se nemške suknje bali. Kmetje na lastni zemlji ne smejo tako plesati, kakor bi jim

trški Nemci godli. Kadar kdo izmed kmetov pride v trško nemško štacuno, o, koliko sladkega mu vejo Nemci po slovenski povedati, ker ljubijo denar slovenskega kmeta. Ko pa pridejo volitve, Nemci kmetu zobe kažejo in bi ga radi napravili za svojega sužnja. Zato si le vsi, ki ste v ivenški občini doma, dobro zapomnite, kdo vam je pri občinski volitvi roge kazal!

Nemci so pri volitvi propali in pritožbo vložili. Ker pa niso imeli pravih uzrokov, ker niso mogli nepostavnosti dokazati, se je pritožba ovrgla in volitev potrdila. Slovence veseli, da je pravica zmagala, da je izvoljen županom vrli g. Lipuš. Vsakdo ga rad ima, in še Nemci mu ne morejo drugega očitati, kakor da je zaveden Slovenec in pravičen župan.

Trške Nemce jezi, da so tako pogoreli, ker najpoštenjšemu kmetu nič drugega ne privoščijo, kakor da bi pri njih kupoval, v njihovih krémah pil in njim denar nosil. Pri občinah bi radi povsod sami gospodarili, že vemo, kako! V Ivenici pa so slabo skupili in si bodo to tudi za prihodnje čase zapomnili. Saj tudi osel gre samo enkrat na led, kakor že stari pregovor pravi. Neki kmet.

Razne stvari.

Domače.

(Papeževa slavnost.) V spomin biserne maše sv. očeta Leona XIII. in njih 20-letnice papeževanja je v nedeljo zvečer priredilo mariborsko katol. delavsko društvo prav lepo slavnost. Najpoprej so se razni deli sveta poklonili Leonu XIII., potem se je v krasnih živih podobah kazal delavski stan v poganski in krščanski dobi in kako krščanski delavci časté socijalnega papeža Leona XIII. Slednjič je bil koncert s petjem in sviranjem južno-železniške godbe. Slavnost so z navzočnostjo počastili milostni knezof, preč. gg. stolni dekan L. Herg, kanonik dr. J. Križanič in stolni župnik J. Bohine, mnogo drugih gg. duhovnikov ter izredno mnogo odličnega občinstva. Hvala za to slavnost katol. delavskemu društvu, zlasti njegovemu neumornemu predsedniku, dr. M. Mateku!

(Tržaški škof v Iki. Iz prijateljskega pisma posnemamo sledeče: Pretečen ponedeljek popoldne so milostljivi škof Andrej Šterk obiskali zdravilišče v Iki. Tam bivata sedaj poleg 14 drugih č. duhovnikov tudi naša dva rojaka, namreč konjiški g. nadžupnik Voh in celjski profesor g. dr. Janežič. Tem nasproti so se blagovolili prevzvišeni škof tržaški izraziti, da se podajo na Slatino, kakor hitro dovršijo kanonično obiskovanje mnogoštevilnih far nekdanje Liburnije. Z veliko pohvalo so se spomnili pokoj. nadžupnika križevskega, čast. gospoda A. Fröhliche, katerega so baje prav dobro poznali.

(Prememba pri ptujskem okr. glavarstvu.) Ptujski okrajni glavar, dr. vitez pl. Scherer, ne na posebnem glasu pri naših bralcih, pride za poročevalca k namestnji v Gradec. Na njegovo mesto pa pride okr. glavar iz Feldbacha, Rudolf baron Apfaltrern. Sevé nemški baron mora biti!

(Dr. Wolfhard) državni poslanec mariborskega mesta, priredi prihodnjo soboto v Mariboru volilski shod. Radovedni smo, kako bo opisal svoje delovanje v državnem zboru; zlasti pa ga obrtniki naj vprašajo, kaj da je zanje storil!

(Odvetnik dr. Haas) v Mariboru je kaj čuden možicelj. V »Tagespošti« od zadnjega ponedeljka piše, da slovenski uraduje za Ogre, Dalmatince in južne Tirolce zato, da dokazuje »minderwerthigkeit« (manjšo vrednost) slovenskega jezika! No, gospod doktor, primite se vendar za svojo oholo nemško glavo ter se vprašajte, kdaj smo Slovenci zahtevali enakopravnost svojega jezika v imenovanih deželah!

(V državnem zboru) so Nemci spet grozno razsajali, ko je v torek govoril poslanec dr. Kramar. Zmerjali so poslednjega z najizbranejšimi psovskami. Čuti je bilo celo vsklik: Vrzite ga ven! Poslanec Schönerer je predlagal, da se dr. Kramar da zapreti. Poslednji je izjavil v svojem govoru, da je bil nasproten temu, da se je pozvala policija, Falkenhaynov predlog, da je obvaroval parlamentarizem; brutalnosti opozicije, da so omadeževale avstrijsko zbornico. Franc Girstmayr je tokrat žvižgal.

(Od gornje Savinje.) Umrla je na Rečici blaga žena, mati g. J. Jeraja, profesorja v Novem mestu. — Poročil se bode dne 1. majnika g. Franc Goričar - Maksetov iz Mozirja z gospd. Kresnikovo iz Vuzenice. — Pravila lesene zadrage so bila v nedeljo v Mozirju sprejeta. Dobro!

(Konec domačega prepira.) V Radvanju pri Mariboru sta se dne 12. aprila 33letni mesar Jakob Caberl in njegova žena močno prepirala in brččas tudi tepla. Njun hišni gospodar pride ženi na pomoč, mesarja hudo stepe ter mu desno oko iztakne.

(Razširjanje šol.) Deželni šolski svet je zaukazal, da se mora dvorazredna ljudska šola v Št. Vidu pri Ponikvi razširiti v štirirazrednico, enorazrednica v Libojah pri Celju pa v dvorazrednico. Kje bode gospoda vzela učitelje, tega pa gotovo sama ne ve!

(P. n. naročnikom »Voditelja«.) Uljudno prosimo č. gg., katerim smo poslali »Voditelja« na ogled, da v kratkem dopsiljejo naročnino (fl. 1'20) ali se vsaj naznanijo kot naročnike, ker se bo 2. št. razpošiljala le tistim, ki se oglašijo za naročnike. Kdor pa se ne misli naročiti, naj blagovoli 1. št. vrniti. Gg. nove naročnike, ki še niso dobili lista, uljudno prosimo potrpljenja, ker je prvi natisek ves pošel in se sedaj tiska druga izdaja. Vlč. duhovščino prijazno vabimo, da se v obilnem številu oklene svojega strokovnega lista z naročevanjem in z dopisi, ker le tedaj bo list uspešno izvrševal svojo nalogo. — Upravništvo »Voditelja«.

(V Savinjski dolini) so letos nekateri gospodarji zopet zasadili nekaj hmelja na novo, ker je bila lani boljša cena kot prejšnja leta.

(V Radgoni) je bil pred kratkim neki vinski veletržec občutljivo kaznovan, ker je prodajal umetna vina pod imenom pristnih. Komisija je preiskala njegovo klet ter mu izlila šest polovnjakov ponarejenega jeruzalema. Vrh tega je bil ta mož še obsojen na globo 600 gld. Želeti bi bilo, da bi dotične oblasti preiskale kleti vseh vinotrčcev in krčmarjev, ki prodajajo ponarejeno blago pod imenom pristnega ter tako sebi bogatijo žepe, ljudstvo pa sleparijo in mu izpodkopujejo zdravje s svojo škodljivo mešanico! Pomagano bi bilo s tem onim poštenim kmetom in krčmarjem, ki prodajajo naravno blago.

(Iz slovenjgraškega okraja.) Na prošnjo krajnega šolskega sveta v Šmartnu je bil dne 21. aprila komisijon, ki je pregledal kraj za novo šolo v Golavabuki. Dva prostora sta bila nasvetovana; prvi je silno na vetru, torej nesposoben; drugi bi bil primeren, le do vode je pol ure, torej tudi nič ni z njim. S tem je šola v Golavabuki dejana v omaro, vsaj za nekaj let, dokler se zopet ne vzdigne kak prerok, ki bo pri taki revščini in bedi z novo šolo hotel po sile vso srečo na Pohorje stlačiti.

(Jubilejna drevesca.) Na Rečici v gornji Savinjski dolini je nedavno vsak učenec vsprejel iz šolskega vrta po tri jubilejna drevesca, v spomin 50letnega vladanja našega presvetlega cesarja. To je res izvrstna misel, vsega posnemanja vredna!

(Taka bodi slovanska vzajemnost!) Nemška večina državnega zbora je pripravljena glasovati za to, da se jezikovno vprašanje reši potom zakona, toda le v tem slučaju, če se ureditev jezikovnega vprašanja omeji le na Češko in Moravsko. Desnica pa se s tem ne more zadovoljiti, zato ker se temu z vso odločnostjo upirajo zastopniki naše

slovanske krščanske narodne zveze. — Tako je prav! Tako smo tudi mi zadnjič opisali slovensko vzajemnost.

(Iz Zadretja) v gornji Savinjski dolini se je odposlala prošnja, naj bi vožna pošta iz Mozirja v Gornji grad enkrat na dan vozila tudi po Zadretski dolini. Upamo, da se opravičena želja že s 1. majem izpolni.

(Iz Rečice) v Savinjski dolini. Kot pravcati čudež v Avstriji je naša šola. Imamo že trirazrednico, odpreti se mora še četrti razred, a učitelja imamo samo jednega. Odpošiljan je bil še dosedanjí pomožni g. učitelj in radovedni povprašujemo, kaj sedaj? Pravi čudadelnik bi moral res biti g. nadučitelj, ako bi hotel in mogel pouk v vseh razredih vzdržati. Ker pa ima tudi pri nas dan in noč le 24 ur, resno želimo, da se okrajni šolski svet tudi na našo šolo milostno ozre ter potrebnih učiteljskih močij oskrbi!

(Toča ponoči!) Sv. Jurij je letos prišel v deželo sicer precej zeleno oblečen, pa med gromom in bliskom. V mariborski okolici namreč je v petek pred polnočjo, posebno pa v soboto po polnoči bila nevihta, kakor pasje dni, in je v Dupleku niže Maribora tudi toča hudo klestila; še jutraj jo je bilo videti na nekojih mestih po tri prste na debelo. Bog nas obvaruj toče in sploh vsake uime!

(Iz Konjice) se nam naznanja, da je nemškoliberalna večina okrajnega zastopa v zadnji seji izvolila novo ravnateljstvo za okrajno hranilnico. Čeravno je prebivalstvo konjiškega okraja skozi in skozi slovensko; čeravno plačujejo tamošnji Slovenci ogromno večino davkov, so gospodje Konjičani in Vitanjčani, ki imajo vsled zdajšnje okrajno-zastopne postave večino okrajnega zastopa v svojih rokah, izvolili v ravnateljstvo konjiške okrajne hranilnice same nemške pristase. Slovenci, zapomnite si to brezobzirnost nemško-liberalne gospode!

(Iz Vitanja) se nam naznanja, da se je sv. misijona udeleževala skoraj vsa fara. Na belo nedeljo je bil sklep sv. misijona s prelepo procesijo. Tu se je pa zgodilo nekaj tako groznega, da ne moremo molčati. Mesarjev sin Karol Tischler je s klobukom na glavi slonil za plotom, ter zijake prodajal, kako se je razvijala procesija prav blizu njega. Hvala Bogu, da ni v vitanjskem trgu več takih surovežev. Vitanjski farani si bodo pa dobro premislili, ali bi njim kazalo, še dalje nositi svoje groše v gostilno in mesnico, kjer prebiva tak očiten brezbožnež.

(Duhovniške spremembe.) Nadžupnijo Rogatec je dobil č. g. Franc Šalamon, mestni vikar na Ptuj. — Za provizorja v Zdole pride č. g. Alojz Šoba, kaplan v Konjicah. — Premeščeni pa so č. gg. kaplani: Anton Korošec kot učni prefekt v dijaško semenišče v Mariboru; Janez Grobelšek s Pilstanja v Podsredo; Janez Jančič iz Galicije v Konjice, Anton Miklič z Dobrne k Št. Vidu pri Ponikvi in Jožef Somrek iz Vojnika v Marenberg. — Č. g. Janez Topolnik, duhovni pomočnik na Dobrni, postane ondi kaplan. — V stalni pokoj stopi č. g. Jožef Rostaher, župnik na Zdolah.

Društvene.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali blag. g. Janez grof Nugent 20 gld., vlč. g. Anton Belšak, župnik pri Sv. Petru pri Radgoni, 5 gld.; č. g. M. Meško, župnik pri Kapeli, 3 gld.; in g. notar dr. Franc Firbas v Mariboru 6 gld. Bog plati!

(V Št. Juriju ob Taboru) so vrli Slovenci ustanovili mlekarstvo in sirarsko zadrugo, ki v kratkem prične svoje delovanje. Bog daj svoj blagoslov!

(Slov. pevsko društvo »Vranska Vila«) na Vranskem priredi dne 1. maja koncert v Brodeškem hrastovju tik državne ceste. Sodelovala bode domača godba. Vstopnina za osebo 20 kr. Vspored: 1. Točno ob 3. uri popoldan odhod »Vranske Vile« z godbo iz čitalnice. 2. Ob 1/4. uri koncert: mešani zbori, moški zbori in godbeni komadi. 3. Med koncertom srečelov z raznovrstnimi dobitki. 4. Ob 8. uri zvečer vrnitev